

PAULO ĢENA TORETORE VAĀGA-RUARUANA KORINTO EKALESIARI ĢERI

2 Korinto vaāga-foforina guruğari

Mai fefa vaāga-ruaruana tu vevaāga-gwağigī fe-fana Paulo na etoreato. Paulo na mai fefa tu Makedonia na Korinto ekalesiari etore-vinirito. Mai fefa tu lağani 55 ema 57 fakari ai etoreato, mo tu Iesu maki emaseto murinai vau.

Mai fefa nuğanai siri baregori tu karoa 1:3-4 ema 5:18.

Paulo na mai fefa etoreato korana tari tu maigeri: 1) Ġofqğofa tarimari na ġia ġena apostolo ġauveina ġevaāga-rakavaia ġetato-ğoi moğeri guruğari eveito. 2) Ierusalemai Barau ġena tarima veağari ġetanuni moğeri ġeri moni tari beğene tore-vegogo etato (9:1-5). 3) Mo ġena fefa giniguinenä monai mo vei-rakava tarimana ma beğene ġabi-rağea e beğene ura-vinia etato (2:5-11).

Paulo na mai fefa tu maiğesina eboioğaiato:

1. Ma veğabi-sebona ġenoğoi guruğari - karoa 1-7
2. Ierusalemai ekalesiari varevare viniri guruğari - karoa 8-9
3. Korinto nuğanai apostolo tarimari ġofağofari na Paulo ġena apostolo ġauveina ġekira-rakavaiato nai, Paulo tauğena evezkirağı-mağatato guruğari - karoa 10-13

¹ Au Paulo, Barau ġena ura lorinai Keriso Iesu ġena apostolo ai evaāga-iağoguto, ema ġita

tarikakara veğabidadama nuğanai Timoteo ġesi ġemana mai fefa eiağosini.

Ĝomi Barau ġena ekalesia Korinto nuğanai, ema veaġa tarimami mabarabarami, Akaia tanona mabarana nuğanai ġotənuni tarimami, ġemi atore-vinimini.

² Barau ġita Tamara ema Vereğauka Iesu Keriso ġerina varevare-barā ema maino ġemi ai bene tanu.

Paulo na Barau etanikiuato

³ Barau sivaġa-namoa, ġia tu ġita ġera Vereğauka Iesu Keriso Tamana. Ĝia tu vevetuġaġwa Tamana e vevaġa-kava Barauna korikori. ⁴ Barau na ġai ġema midigumidigu e dabara doko nuğori ai evaġa-kavamani. Moġesi naima ġai na maki tarima kotari ġeri meto ai baġa vaġa-kavarini riba, Barau na ġai evaġa-kavamani ilailanai. ⁵ Moġoni, Keriso na eġabiato midiguna ġai ġemai tu barego-lelevaġi; ma ġai ġema vevaġa-kava Keriso ġenana maki barego lelevaġi. ⁶ Ĝai baġa midigu-midiguni tu ġomi vevaġa-kava ema vevaġa-maġuri boġono ġabia ġana. Ĝai Barau na evaġa-kavamani tu ġomi vevaġa-kava boġono ġabi ġana. Ma mai vevaġa-kava boġo ġabiani mainana ġomi nuğami bevaġa-gwaġigirini, benamo ġai ġamidigu-midiguni kavana midigumidiguri boġo ġabirini nai tu, boġo kokoreni. ⁷ Ĝai ġema vetuġamaġikau ġomi ġemi ai tu barego ġatoreani, korana tu ġaribani, ġomi tu ġai ġesi tamidigumidigu-sebonani, ema vevaġa-kava maki ġai ġesi taġabi-sebonaiani.

⁸ Tarikaka mabarami, ġai Asia tanonai aiġesi meto ġagoitaġoto maki ġaurani baġana vaġaribami. Ĝai Asia ai tu meto barego lelevaġi ġadoġariato, ġema gwada e riba mabarari maki ġekorito, be ġema tuġamaġi tu benamo, asi baġa maġurini, baġa maseni. ⁹ Moġoni, ġai ġema vemamiraġi tu, ġai beġene vaġi-masema dabarana tu varau ġevaġa-moġoniato. Senaġi asiġina. Ĝai ġemai moġeri veiġa ġeġorato tauna tu, ġai tauġema ġema kokore ai asi baġana veġabidadama, senaġi mase na maki evaġa-vaisi-raġerini Barauna ġenai moġo baġana veġabidadama. ¹⁰ Ĝia na mase nuġari na evaġa-maġurimato, ma roġo ma bevaġa-maġurimani. Ĝai ġema vetuġamaġikau tu Barau ġenai ġatore-kauani, ġoħrai maki ġia na ma bene vaġa-maġurima ġana. ¹¹ Mo tu ġomi na maki ġaġugħau ai roġo boġo vaġa-kavamani nai. Benamo Barau na tarimarima vovoka ġemi ġaġugħau dainai, ġai bevaġa-kavamani. Mo vevaġa-kava tarimarima vovoka na beġe ġitaian, benamo ġai na mo namo ġadoġariani bakunai, mabarari na Barau beġe tanikuiani.

Paulo ġena boioġa ekefoato

¹² Ĝai ġema vekokoroku anina tu maiġa: Ĝai nuġamai ġamamiraġiani, ġai ġema maġuri e veiġa mai tanobarai, o sikira, ġema vegaragara ġomi ġesi tu dabara veaġanai ema moġoninai. Maiġeri veiġa veaġari ema moġoniri tu Barau ġena varevare-bara ġenana ġeiaġomani, a dia tanobara tarimari ġeri iauneganai ġeveirito-ġoi. ¹³ Ĝai na ġomi fefa ġatore-vinimini tu dia fefa gwaġiġiri

ḡatore-vinimini. Asīgina. Ġai ḡema gefai kara ḡakiraḡirini guruḡari tu ḡomi na boḡo iavirini ema fefa tauri maki boḡo tuḡamaḡi-doḡaririni gefari moḡo. ¹⁴ Moḡoni, kotuna varau ḡotuḡamaḡi-doḡarimato. Ema atuḡa-maḡini, gabi vau boḡo tuḡamaḡi-doḡari korikorimani. Benamo Iesu Vereḡauka beḡenoḡoini ḡaronai, ḡomi na ḡai boḡo vaḡa-raḡemani, ḡai na ḡomi baḡa vaḡa-raḡemini kavana.

¹⁵ Au ariba-maoroto, ḡai boḡo riba-ginikaumani ema ḡemai boḡo tuḡamaḡikauni naima, au na boioḡa aveiato tu banasi rakaḡita-guinemi, be vaḡa-ruarua ḡomi bana vaḡa-kavami. ¹⁶ Au ḡegu boioḡa guinenā tu Makedonia ḡana baiaḡoni nai, banasi raka-ḡitami ema Makedonia na ma baḡenoḡoini nuḡanai maki, ma banasi raka-ḡitami atato. Ma manina na vau Iudea ḡana baiaḡoni nai, au ḡegu iaḡoiağo ai beḡene vaḡa-kavagu farefareri tari boḡono vinigu vauro boḡono tuḡugu. ¹⁷ Ḡomi ḡotuḡa-maḡini, au tu dia nuḡagu mabarana ḡesi maiḡesi aboioḡato ei? Ba ḡomi ḡotuḡamaḡini, au tu mai tanobara maḡurinai roḡo ḡetanuni tarimari ḡeri veiḡa na aiaḡoni, be murugu na tu, “Oi, oī” atato, a nuḡagu gabigabinai tu “Asīgina, asi baiaḡoni,” atato. ¹⁸ Barau guruḡa moḡoninai moḡo etanuni kavana, ḡai maki moḡesina; ḡomi ḡemi ai vari ḡaḡobata-iāḡiani nai, dia murumai tu “Oi” ḡatoni, ma nuḡamai tu “Asīḡi” ḡatoni. ¹⁹ Korana Barau Natuna, Iesu Keriso, ḡomi fakami ai au, e Silas, ema Timoteo, na ḡaḡobata-iāḡiato-ḡoi tu dia muruma na moḡo ḡakirato-ḡoi, “Iesu varina tu Oi, moḡoni,” ma nuḡama gabigabiri na tu

“Asīgi, ġofaġofa” ġatato-ġoi. Asīgina. Ĝia ġena maġuri nuġanai tu “Oi, moġoni” moġo etanuni vanaġivanagi. ²⁰ Barau ġena kiraġitore mabarari eveirito tu “Oi moġoni” moġo, Keriso ġena maġuri nuġanai ġemoġonito. Moġesi nai ġai na Keriso ġenana Barau ġavaġa-raġe-baregoani, ġakirani, “Oi, mo tu moġoni” ġatoni. ²¹ Ĝomi ema ġai tu Barau tauġena na evaġa-kokorerani e evaġa-ruġa gwaġigirani Keriso ġena maġuri nuġanai. Ĝia na eġabirato, evaġa-veaġarato, ²² ema evaġa-moġonirato, ġita tu ġia ġena tarimarima, ġena vetoġa o maka maki ġita ġerai etoreato, ema ġita lorura ġutunai ġia Iaukana etore-toġaiato, mo Iauka ġenana ġita evaġa-riba ginikaurato, ġia ġena vevaġa-namo mabarana maki vauro bita gabiani veġata.

²³ Barau ma ribana mai kara akiraġirini tu mabarari moġoni, e au nuġagu o lorugu ġutuna maki ġia ma ribana; au mo Korinto ġana asi aiaġosito tauna korikori tu maiġa: Au asi aurato, ġomi ġemi vei-rakava banasi kiraġi-fofori foforiri, benamo monana ġomi nuġami bana vaġa-metori. ²⁴ Au tu dia ġomi ġemi vere, be ġomi ġemi mani veġabidadama nuġanai tu ġai na kara baġa kiraġirini veiġari moġo boġono veiri. Asīgina. Mai tu ġomi ema ġai taġauvei-sebonani, ġomi boġono iaku tuġamaġinai. Korana ġomi mani tu tauġemi ġemi veġabidadamai lorinai ġoruġa-gitarini.

2

¹ Moġesi naima nuġagu aroriato akirato, asi ma banasi raka-ġitami, korana bavaġa-guruġa

gwaḡigimini, benamo nuḡami beġe metoni garina. ² Korana bema au ġegu guruġa na ġomi nuḡami beġere vaġa-metori nai, au tu dei na ma beġere vaġa-iakugu? Korana au boġoro vaġa-iakugu tarimami tu varau nuḡami bavaġa-metori. ³ Moġesi naima au na mo fefa gwaġigina moġa atorevinimoto. Au asi aurato, au bana iaġosi tu, boġo vaġa-iakuguni tarimami na au boġono vaġa-nuġa midigumidigu, korana au ma ribagu au aiakuni gabunai tu ġomi maki au ġesi, be taiaku-sebonani. ⁴ Moġoni, au nuġagu tu ma metona ġesi ema ġegu vetuġamaġi maki ebarego-rakavato e ataġiتو maki, mo fefa ġomi ġemi atoreato-ġoi nai. Mo fefa gwaġigina atore-vinimoto tu dia ġomi nuḡami bana vaġa-metori ġana. Asiġina. Au na mo fefa moġesina atore-vinimoto anina tu, au aurato ġomi boġono riba, au na ġomi tu auravini-rakavamini.

Vei-rakava tarimana ġena rakava boġono tuġamaġi-fitoġaia

⁵ Bema ġomi ta na nuġa-midigumidigu evaġa-ġoraiani nai, au mo gabu ai tu asi ġegu nuġameto. Aba, gabu tari tu asi aiaku-iaġirito, senaġi ġomi mabarami tu nuġameto barego evinimoto, o sikira, ġomi ġutuma, korana au asi aurani, ġomi ġemi ai mo veiġa guruġana bana kiraġi-meto lelevaġia. ⁶ Ĝomi ġutuma na mani tarima na mo veiġa eveiato voina metona baregonan ġoviniato, ma mo tu ġenai ilaila be benamo, meto asi ma boġono vini-lelevaġia. ⁷ Ma toma tu ġena rakava boġono tuġamaġi-fitoġaia ema boġono launaġia kekei. Asi namo tuġamaġi midigu-midiguna na mai tarima bevaġa-ketoani ġena

veğabidadama ġenana. ⁸ Moğesina naima, au na ġomi anoġimini, mai tarima boġono kiravara-ginikaua, ġia tu moġoni ġoura-viniani. ⁹ Au na mo fefai atore-vinimoto korana aurato, ġomi bana riba-ginikaumi, moġoni au na avaġa-ribamito dagarari mabarari ġokorana-iäġi korikorrini ba? ¹⁰ Bema ġomi na tarima ta ġena rakava ġotuġamaġi-fitoġaiani tu, au na mo tarima ġena vei-rakava maki atuġamaġi-fitoġaiani. Ma bema rakava ta au na atuġamaġiato, mo rakava tu Keriso ġoiranai au na varau atuġamaġi-fitoġaiatu ġomi ġemi namo uranai. ¹¹ Moğesi aveito anina tu, Satani na ġita beġofarani, benamo mo meto misina bevaġa-barego lelevaġiani garina. Korana Satani eġaueini dabarari ġita tu ma ribara.

Paulo ġena ura baregona Tito bene doġaria

¹² Troas vanuġana ġana aiaġoto, Keriso Varina Namona bana vari-fiua ġana. Au Troas vanuġanai araġasito, benamo ariba-maoroto, Vereġauka na mo vanuġai Vari Namona bana fiua ġatama-bokana tu ġegu ekeoato. ¹³ Senaġi au nuġagu ai maino tu asi aġabiato-ġoi, nuġagu evezwaraqi-ġoi, korana au tarigu Tito Troas ai tu asi adoġariato. Moğesi naima Troas tarimari aġabi-tuġurito moġo, benamo Makedonia ġana ma aiaġoto.

Keriso ekokoreto lorinai ġita takokoreni

¹⁴ Barau atanikiu-viniani, korana vanaġivanaġi ġia na ġena seġuka kokorenai Iesu Keriso ġena maġuri nuġanai ġai egori-kaumani. Benamo ġai

ġemana Keriso varina tu noġamo muramura bonana namona na tanobara mabarana ġeġabiani, benamo ġeribaiani. ¹⁵ Moġoni, Barau goiranai ġai tu Keriso varina bonana namona, Barau na rakava ġenana evaġa-maġuririto tarimari fakari na ema vei-rakava tarimari mase dabaranai ġerakani tarimari fakari ai. ¹⁶ Mase dabaranai ġerakani tarimari ġeri, ġai tu mase boraġori bonari, mase bevaġa-ġoraiāni dagarana. A Barau na evaġa-maġuririto tarimari ġeri ai, ġai tu maġuri muramurana bonana namona, maġuri evaġa-ġoraiāni dagarana. Senaġi dei na mai ġauvei baregona beveiani riba? ¹⁷ Ĝai dia tarima tari kavana, be Barau ġena guruġa ġeġobata-iägħiani tu moni beġene doġari ġana; a ġai tu dia Barau ġena guruġa ġaġobata-iägħiani tu moni na beġene voima ġana. Asiġina. Ĝai tu Barau na etuġumato, mai ġauvei baġana veia etato. Ĝai tu Keriso ġesi ġasebonato, ma Barau goiranai ġai tu nuġama maoro e moġoni ai Barau ġena guruġa ġakiraġiani.

3

Taravatu e Iauka

¹ Ĝai mai guruġa ġakiraġirini tu, ġai tauġema moġo ma ġavevaġa-raġe ġenoġoini, ġakirani, “Ĝai tu moġoni vei-lobukaiobuka tarimama korikor,” ġatoni ba? Ba tarima kotari ġeveini kavana ġaurani tarimarima na ġema vevaġa-moġoni fe-fana ta ġomi ġemi beġene torea, beġene kira, “Ĝai tu tarima namoma, be boġono ġabi-raġema.” O ġomi na ġai boġono ġabi-raġema uranai ġema vevaġa-moġoni fe-fana ta boġono torea ġatoni?

² Ĝomi maniĝemi tu ĝai ĝema fefa, ĝai vaĝamogonima fefami, ĝai lorumai Keriso na eberarito, ma tarimarima mabarari na ĝeribamini ema ĝejavimini. ³ Ĝomi ĝemi maĝuri na evaĝafofori ginikauani, ĝomi tu Keriso ĝena fefa, ĝai ĝema ĝauvei ĝenana eberamini o etoremini, (ma tarimarima na ĝejaviani). Ĝomi tu Keriso ĝena fefa, dia bairo na eberamito fefami, senaĝi maĝuri vanagivanaĝi Barauna Iaukana na eberamito fefami. Ma ĝomi Keriso na tu dia fore lefalefari iatari ai ebera-kaumito, senaĝi ĝomi tu tarimarima loruri ai ebera-toĝaiato.

⁴ Ĝai na maiĝeri guruĝa ĝakiraĝirini, korana ĝai tu Keriso ĝenana ma ĝema tuĝamaĝikau Barau ĝenai. (Korana ĝia na evaĝa-kavamani ĝena ĝauvei veiveinai). ⁵ Aba, ĝai tauĝema ĝereğama na maiĝeri veiĝa tu asi ilaila baĝa veirini. Moĝesi naima ĝai na dagara ta ĝavaĝa-ĝoraiato tu asi ĝatoni. Asiĝina. Ĝai tu Barau na ĝereğana na moĝo kokore ema riba ĝai evinimani nai mai ĝauvei ĝaveirini. ⁶ Barau na kokore ema riba evinimani nai, ĝia ĝena kiraĝitore o ginitaĝo variĝuna ĝavarifiuani. Mo tu dia taravatu bukanai ĝetorerito dagarari ĝavari-fiuani, asiĝina, ĝai tu Iauka Veaĝa na tarimarima ĝeri maĝuri ai kara eveiani ĝavari-fiuani. Korana taravatu bukanai etorerito vevaĝa-naĝiri na tu tarima ĝevagi-maserini, bema asi ĝekorana-iagiani nai; senaĝi Barau Iaukana na tu tarimarima maĝuri evinirini.

Barau ĝena ginitaĝo variĝuna marevana baregona

7 Ġoseğägi, Mose na Barau ġena taravatu tu Isaraela tarimari evaġa-ribarito-ġoi, moġeri na tu mase maki ġevaġa-ġoraiato-ġoi. Mo taravatu moġeri tu Barau na fore iatanai eberarito, ma marevari mamari tu barego rakava. Moġeri taravatu Barau na fore ai eberarito dagarari Mose na eġabi-iaġomarito-ġoi nai, Mose tu ġoirana maki emamato-ġoi, be Isaraela tarimari Mose ġoiranai maki asi ġeboġekau-maukato-ġoi, korana mo mareva mamana na matari efai-fitoġarito-ġoi nai. Senaġina mo taravatu mamari marevana baregona moġa tu asikauna ma erekwarekwato-ġoi.

8 Bema taravatu mamana marevana baregona tu moġesi neganai, Barau Iaukana ġena ġauvei mamana marevana ema seġukana tu barego lelevaġi. **9** Bema mase maki evaġa-ġoraiani ġauveina mamana marevana tu barego, vei-iobukaiobuka evaġa-ġoraiani ġauveina mamana marevana ema seġukana tu barego lelevaġi. **10** Toma taravatu mamana marevana baregona moġa tu asi marevana, korana Barau Iaukana mamana marevana ema seġukana tu barego lelevaġi. **11** Ma bema Mose na mo asi betanu-maukani taravatuna moġa eġabi-iaġomaiato, mamana marevana tu barego nai tu, betanu-vanaġi vanaġini dabarana mamana marevana ema seġukana tu barego lelevaġi veġata.

12 Ġai tu mai dabara variġuna o ginitaġo variġuna ġenai ġavetuġa-maġikauni, naima asi ġagarini, ma kokorema ġesi ġakiraġiani. **13** Ġai tu dia Mose kavana, be ġoirmaġa ġakou-ġaurini. Mose tu ġoira kouġau dabuġana na ġoirana ekou-ġauato, korana Isaraela tarimari na ġia

ḡoirana na mo mama marevana erekwa-rekwato-ḡoi moḡa asi beḡene ḡeḡitaia ḡana. ¹⁴ Senaḡi Isaraela tarimari nuḡari e ḡeri tuḡamaḡi Barau na evaḡa-mukunarito. Korana tu mo ḡaro na beiaḡoma mo maitoma, mo kouḡau dabuḡana ḡia nuḡari e ḡeri tuḡamaḡi evaḡa-mukunarito dabuḡana tu roḡo etanuni, be ginitaḡo guinena bukana ḡeaviani nai, asi ḡetuḡamaḡi-dogariani. Mo ḡia nuḡari ema ḡeri tuḡamaḡi ekou-ḡaurini dabuḡana tu Keriso ḡesi beḡe sebonani vauro bevekeo-fakani. ¹⁵ Toma maki Mose ḡena taravatu guruḡari ḡeavirini nai, ḡia nuḡari tu kouḡau dabuḡana na ekou-ḡauani. ¹⁶ Senaḡi tarima ta betuḡamaḡi-kureni, benamo Vereḡauka ḡenai ma beiaḡoni tarimana ḡenana mo kouḡau dabuḡana tu bekoki-fitogaiāni. ¹⁷ Ma mai Vereḡauka tu Iauka Veaḡa ekiraḡiani. Be Vereḡauka Iaukana ainai eḡauveini gabuna, ḡeḡabi-raḡeani tarimari tu dagara ta na asi ebarubarurini. Asiḡina, ḡia tu fakai ḡetanuni. ¹⁸ Ma ḡita ḡoirara tu kouḡau dabuḡana na asi kouḡau, be Vereḡauka mamana e marevana baregona ḡita ḡerana veḡiana noḡa eforini, tarimarima na ḡeḡitaianī. Vereḡauka tu Iauka Veaḡa, ma ḡia ḡenai mo mama e marevana baregona eiaḡomani. Monana esenisirani Vereḡauka kavanai taisaḡoni, ema ḡia mamana e marevana barego lelevaḡina ḡita maki evinvanaḡi vanaḡirani.

4

Iauka farefarena gwaḡutu nuḡanai

¹ Barau ġena vevetuġaġwai moġo mai ġauvei ġai evinimato. Moġa lorinai ġai tu asi ġatugamaġi-moirani mai ġauvei veiveinai. ² Ĝai tu maiaka veiġari vekuretoġari, tarimarima na asi ġegitalearini veiġari, tu ġaiaġuirito. Ema ġai tu asi ġaġofaġofani e Barau ġena gurūga anina maki ġai na tu asi ġakefoani. Asīgina. Ĝai na Barau ġena vari moġonina tu tauna korikori moġo ġakirāġi-fofori ginikauani. Monana tarimarima beġene riba, ġai tu ma moġonima ġesi Barau ġena ġauvei ġaveiani ġia ġoiranai.

³ Senaġi bema ġai na mai Vari Namona ġavari-fiuani maiġa vekuretoġa nai tu, mai vari maiġa tu mase koufanai ġerakani tarimari moġo ġeri ai vekuretoġa. ⁴ Ma ġeri tarima, Keriso asi ġevaġa-moġoniani tarimari, tu mai tanobara barauna arana Satani na ġeri tuġamaġi evei-mukunarito, naima mai Vari Namona mamana emamani tu asi ġegitaiani. Mai Vari Namona mamana maiġa tu Keriso mamana marevana baregona emamani. Ma mai Keriso maiġa tu Barau vetoġana korikori. ⁵ Ĝai tu dia ġai tauġema varima ġafurini. Asīgina. Ĝai na tu Iesu Keriso ġaġobata-iäġiani, ġakirani, Keriso tu Vereġauka korikori. Ma ġai tu ġomi ġemi vetuġunaġi tarimamai ġavevaġa-iäġoni Iesu ġagubakuani lorinai. ⁶ Korana Barau tovotovonai ekirato, “Mukuna furufuru nuġana na nemama-rovorovo,” etato. Ma mo Barau sebona na ġai nuġamai ema vaġa-mama rovorovoato korana tu, Barau mamana baregona Iesu Keriso ġoiranai emamato moġa bene vaġa-foforia, benamo baġana ribaia e baġana tuġamaġi-fakaia

ḡana.

⁷ Senaḡi mai farefare namo ved aureana tu ḡai tauḡanima nuḡanai maiḡea, mai tauḡanima tu noḡa tano na ġeveirini gwaḡuturi, ma beġe korini, monana tarimarima mabarari na beġene ġitaia, ma beġene riba maki, mai seġuka barego lelevaġina ḡai ġemai maiġa tu Barau ġenana eiaġomani, ma dia ḡai ġemana. ⁸ Ĝai tu reketa-reketa na ġeġaru-ġeġeraġimani, ġevaġa-midigu midigumani e meto maki barego ġevinimani, senaḡi ġema kokore tu asi ekorini. Ĝaro kotari tu ġadaradarani, asi ribama kara ma baġa veiani, korana maġuri tu gwaġiġi, senaḡi ġema tuġamaġikau Barau ġenai tu asi emoirani veġata. ⁹ Tarimarima na asi ġeura-vinimani, ġevaġa-midigumidigu baregomani, senaḡi Barau tu ḡai sevisevimali moġo etanuni, asi eiaġuimani; semo na ġekwari-ketomani, senaḡi asi ġamaseni. ¹⁰ Iesu emaseto, mo mase moġa tu vanagħivanagi ḡai tauḡanimai ġaġwarakao-rakaoani. Ĝaribani, ḡai maki, Iesu ġevaġi-maseato kavana, beġe vaġi-masemani. Moġesi eġorani korana tu, Iesu ġena maġuri maki vanagħivanagi ḡai tauḡanima na bene fofori, be tarimarima na beġene ġitaia. ¹¹ Ĝai roġo maġuri ġatanuni apostoloma tu, vanagħivanagi beġene vaġi-masema ġetoni, Iesu varina ġakiraġiani ġaramanai. Mai veiġa eġorani tauna korikori tu, Iesu ġena maġuri, (mo tu Iesu emaġuri-ġenoġoito mo maġuri moġa), seġukana ḡai tauḡanima na bene fofori, be tarimarima na beġene ġitaia ḡana. ¹² Moġesi naima mase ġena ġauvei tu ḡai (apostolo) ġemai eveiani, senaḡi

mağuri tu ġomi ġemi mağuri nuġanai eġauveini.

¹³ Buka Veaġai ekirani, “Au na Barau avaġa-moġoniato, moġesina naima aguruġato.” Ĝai maki mo veġabidadama sebona moġa nuġanai naima ġakirani, Barau ġavaġa-moġoniani nai ġaguruġani. ¹⁴ Korana ġai ribama, Iesu Vereġauka mase na evaġa-varīġisi ġenoġoijato Barauna na ġai maki ma bevaġa-varīġisi ġenoġoimani Iesu kavana, benamo ġai ema ġomi, mabarara beġabi-iaġomarani ġia goiranai bea vaġa-ruġa-tarirani. ¹⁵ Ĝai na midigumidigu e meto ġaġabirini tu, ġomi na namona bogono doġaria ġana, ema monana tarimarima ġutuma gorogoro na Barau ġena namo ema varevare-barā beġene doġaria. Benamo mai Barau ġena namo ema varevare-barā dainai, tarimarima ġutuma na Barau beġene tanikiu-vini-baregoa e ġia marevana e mamana baregona beġene vaġa-raġea.

Veġabidadamai moġo bitana tanu

¹⁶ Moġa lorinai ġai tu asi kota maki ġatūġamaġi-moirani. Aba, tauġanima tu eġaukani, bemoira-iaġoni, senaġi iaukama tu ġaro loriri ai evaġa-varīġurini. ¹⁷ Ema maiġeri midigumidigu e meto misiri asikauna na beġe raga-korini dagarari voiri beġe foforini tu barego lelevaġi. Barau na maiġeri voiri tu marevana barego lelevaġina, betanu-vanaġi vanaġini dagarana, bevinimani. ¹⁸ Moġesi naima ġai matama na tu dia toma ġegħorani matara na taġitarini dagarari ġaġita-karakararini. Asiġina. Ĝai matama na tu, toma matara na asi taġitarini dagarari, ġaġita-karakararini. Korana toma matara na taġitarini

dagarari tu asikauna ma bege korini, senagi kara toma asi tagitaiani dagarana tu betanu-vanaagi vanagini, asi bekorini dagarana.

5

Guba tauganina e mai tanobarai tatanuni tauganina

¹ Gai ribama, mai tanobarai gatanu-iaġiani fountana o tauġanina berakavani mase ai nai, gubai asi ġima veiveina numana ta Barau ġenana baġa ġabiani, tanu-vanaġivanaġi numana.

² Mai tanobara tauġani numanai gatanuni tu ġataġitaġini ġaġabaġabani, korana midigumidigu e meto barego ġaġoitaġoni dainai. Be ġai ġema ura baregona tu, Barau na guba na beiaġomani tauġanina na nevaġa-dabuġama. ³ Korana guba tauġanina na bedabuġa-ġaumani tarimarima kavana nai, ġai tu dia iauka moġo baġa rakor-rakaoni ġia ġoiranai gubai, senagi ġai iaukama tu kouġau initoma kavana. ⁴ Korana ġai roġo mai tanobara tauġanina numanai gatanuni tu, ġaġabaġabani e meto barego ġevinimani. Maiġa tauna tu, asi ġaurani mai tanobara tauġanina maiġa ġakoki-vägia o ġamase ġatoni. Asiġina. Ĝai ġema ura tu Barau na guba tauġanina numana variġuna na bene vaġa-dabuġa-ġauma, be maġuri tauġanina na ma bege maseni tauġanima moġo gabuna bere boroġia ġatoni. ⁵ Barau tauġena na ġita tu mai maġuri variġuna maiġa bitana ġabia ġana erovina-torerato. Moġesi naima ġia na Iauka Veaġa tu evini-guinerato. Barau na mai

Iauka Veaḡa evini-guinerato anina tu, ġita bitana riba-ginikau, tauḡani variḡuri maki bevinirani.

⁶ Moġesi naima vanagħivanagi ġai nuġama tu gwaġiġi, asi ġatugħamägi-iauvoiauvoni. Ma ġai ribama, mai tanobara tauġanina numanai roġo ġatanuni nai tu, ġai Vereġauka ġesi vanuġa korríkori gubai tu asi ġatanu-vegogoni. ⁷ Ĝai veġabidadamai moġo ġatanuni, dia matama na ġagħitarini dagħarari na ġeġori-kaumani. ⁸ Au mo bakira kavana, ġai tu asi ġagħarini, ma tuġħamägi kauma ġesi ġaġurani, mai tauġani ġenana baġana veġita, benamo Vereġauka ġesi baġana tanu, Vereġauka etanuni vanuġanai. ⁹ Moġesi naima ġai ġema ura barego sebona moġo ġoiramai ġatoreani tu, ġia iauna moġo baġana vaġa-namoa. Mo tu mai tanobara tauġanina nuġanai baġa tanuni, o mai tanobara tauġanina numana na baġa raka-vaġini, benamo Vereġauka ġesi gubai baġa tanuni, ġai ġema ura tu, ġia iauna moġo baġana vaġa-namoa. ¹⁰ Korana ġita mabarara Keriso ġena Kota seana ġoiranai tu bita ruġa-rosini veġata. Monai ġita mabarara tata mai tanobara tauġaninai tatanuni nai, veiġa namori o rakavari taveirini, maiġeri voiri ilailari bita ġabirini.

Keriso na Barau ġatanai evaġa-iagħorato

¹¹ Ĝai ma ribama, Vereġauka tu ma garina, korana tu ġoiranai bita ruġa-tarini. Moġesi naima ġai na tarimarima ġasisiba-vinirini, beġene tuġħamägi-vekefo ġana. Ĝai nuġama e ġema tuġħamägi kamasi tu Barau ma ribana ginikau, ema au atuġħamägi, ġomi maki ġai nuġami ai

goribamani. ¹² Maīgesi gaguruḡani tu, dia ġai tauḡema ġomi ḡoirami ai ġakirani, ġai tu moġoni vei-lobukaiobuka tarimama korikori. Asīgina. Maīgeri guruḡa ġakira-varaṁini tauna korikori tu, ġai boġono veiavi-iaġima, be tanobara iaunegari e ribari ġevekokoroku-iaġirini tarimari boġono vaġa-veseri ġana. Maniġeri tarimarima tu matari na ġegitarini dagarari ġevekokoroku-iaġirini, a tarimarima nuġari ai ġetanuni dagarari tu asi ġegitarini. ¹³ Bema ġai tu ġababo-rakaoni ġotoni nai, mo tu Barau ġena ġauwei ġaveiani dainai; o bema ġema tuġamaġi maoro nai, mo tu ġomi namo boġono ġabia ġana.

¹⁴ Ĝai tu Keriso ġena veuravini na elauñaġi-naġimani, ema ġai moġoni ġariba-ginikauni, Keriso tu tarimarima mabarara ġera vei-rakava dainai emaseto. Moġesi naima, tarimarima mabarara maki ġia ġena mase ai tamase-vegogoto. ¹⁵ Keriso tu ġita tarimarima mabarara ġera vei-rakava lorinai emaseto naima, ġita initoma tamaġuri-tanuni tarimara mabarara tu, dia ġita tata tauġera ġera ura loriri ai moġo bitana tanu. Asīgina. Ĝita mabarara tu Keriso ġenai moġo bisini tanu, korana tu ġia ġita urarai emaseto, ma Barau na mase na ma evaġa-variġisi ġenoġoiato.

¹⁶ Moġesina naima ġai na maitoma tarimarima tu dia tauġanina rekenai ġena maġuri ġaġitaiani. Aba, tovotovonai tu Keriso maki tauġanina reke-nai ġatugħamaġiato-ġoi, senaġi toma moġesi tu asi ġatugħamaġiani. ¹⁷ Moġesi naima bema tarima ta Keriso ġena maġuri nuġanai etanuni, mo tarima tu tarimarima variġu geragerana. Mo maġuri

guinena etanu-iaġiato-ġoi moġa tu ekorito, ġia tu maġuri variġu geragerana eġabiato, ma mai maġuri variġunai etanuni. ¹⁸ Maigeri dagara mabarari tu Barau na ġita ġera evinirani. Barau tаветари-viniato-ġoi, senaġi Keriso ġena mase ġenana ġia na ma eġdbiraġe-ġenoġoirani. Ema ġai maki Barau na mai ġauvei evinimato, mo tu tarimarima baġana kira-varari, Barau na maino ġabiġabina dabarana tu varau eveiato, be ġia ema Barau maino beġe ġabiani riba. ¹⁹ Mai guruġa anina tu: Barau na Keriso tanobara ġana etuġu-iaġomaiato, benamo ema maseto. Keriso ġena mase ġenana Barau tu tanobara tarimari mabarari ġesi maino ġeġabiato: Tarimarima ġeri rakava asi ma etuġamaġi-taġorini, senaġi etuġamaġi-fitogarini. Barau na mai ġauvei ġai evinimato, maino guruġana maiġa baġana ġobata-iaġia.

²⁰ Moġesi naima ġai tu Keriso ġaruġa-boroġiani mai tanobarai. Ma Keriso ġena vari ġavari-fiuani nai tu, noġa Barau tauġena ġai ġemana tarimarima eura-maġirini, ġia ġesi maino beġene ġabia. Ĝai na Keriso aranai ġomi ġanoġimini, “Barau ġesi maino boġono ġabia.” ²¹ Korana Keriso tu enabe asi ġena rakava, senaġi ġita ġera vei-rakava lorinai, Barau na ġia noġa moġo vei-rakava tarimanai evaġa-iaġoato. Barau na mo veiġa eveiato korana tu, Keriso ġesi bita sebonani ġenana, ġita mabarabarara tu vei-iobukaiobuka tarimari ai bitana iaġo ġana Barau ġoiranai.

6

¹ Ĝai tu Barau ġesi ġaġauvei-vegogoni, moġesina

naima ġalaunaġimini, Barau ġena namo e vare-vare baregona ġoġabi-raġeato maniġa tu boġono ġabi-gigitaria, asi boġono vaġa-rakavaia. [2](#) Korana Barau tu maiġesi ekirani ġena bukai,

“Au na baiau-namomini ma baġabi-raġemini
ħarona beġabiani nai tu,
ġemi noġinoġi baġabi-raġerini,
ema vevaġa-maġuri ġaronai tu,
au na bavaġa-kavamini.”

Au na avaġa-guruġamini, maitoma ġarona tu Barau na tarimarima beiau-namorini ema beġabi-raġerini. Ma maitoma ġarona tu Barau na tarimarima bevaġa-maġuririni ġarona!

[3](#) Ĝai tu asi ġaurani, tarima ta na ġai ġema ġauwei nuġanai kerere ta bene ġoitaġoa ma beġene vaġa-dagħama, moġa lorinai ġai na tarima ta vaġa-vedaġa-raġena veiġana ta asi ġaveian. [4](#) Moġesi naima ġema veiġa e guruġa mabarari ai ġavevaġa-foforini, ġai tu moġoni Barau ġena vetuġunaġi-iaġovinina tarimama. Meto nuġari ai ġavevaġa-gwaġigini; tarimarima na ġevaġa-midigu midigumani; ġema ġauwei nuġanai maġuri gwaġigiri ġadogħaririni; tarimarima na ġevaġa-dabara dokomani; [5](#) ġekwarimani, ġediburamani, ġutuma-bara na ġegħaru-ġeġeraġimani ġefarara-farara vinimani; ġauwei ai ġavekwaraqi-rakavani, asi ġagenani, asi ġaġaniganini. [6](#) Ĝema maġuri e veiġa tarimarima e Barau ġoirari ai ġenamovedaureani; Barau ġena maġuri e ġena vari ġaribaiani; maġuri metori ġaġoitaġorini, senaġi ġatugħamagi-gwaġigini; ġevaġa-rakavamani

tirimari asi ġabaru-vinirini, senaġi ġaiāunamorini; Iauka Veaġa na evaġa-kavamani dabara mabarari ai, ma nuġama mabarari ġesi tarimarima ġaura-vinirini. ⁷ Barau ġena guruġa moġonina moġo ġaġobata-iagħioni Barau ġena seġukai; vei-iobukaiobuka farefareri tu ġimma aroribamai ema ġimma kaurimai ġerina ġavtarini.

⁸ Ĝai tu ġaruġa-gwaġigini, tarimarima na ġevaġa-raġemani o ġevaġa-rakavamani nuġari ai, varima ġevaġa-rakavarini o ġevaġa-namorini nuġari ai; ġekiramani, ġai na tarimarima ġaġofat-aġui-taġuirini ġetoni, senaġi ġai tu guruġa moġoniri moġo ġakiraġirini. ⁹ Ĝekirani, ġia tu asi ribari ġai ġetoni, senaġi ġai tu ġegħita-leamani, ġia ma ribari ginikau ġai tu dei. Ĝevaġimani, be ġamaseni, senaġi roġo ma ġamaġurini. Ĝebotamani, senaġi asi ġamaseni. ¹⁰ Ĝevaġa-nuġa midigu-midigumani, senaġi vanaqivanaġi ġaiakuni ġaverereni. Asi ġema asi ġama, senaġi tarimarima vovoka ġavaġa-taġgarini. Dagara ta asi ġaġwa-tanuani, senaġi Barau na ġena tarimarima evinirito dagarari mabarari tu ġai ġema.

¹¹ Korinto tarimami, ġai ġomi ġemi ai tu ġaguruġa-fiu-iagħoni moġo, asi ġagarini, ema nuġama maki ġakeorini, ġaura-vinimini nai. ¹² Ĝai na ġomi tu ġaura-vinimini, senaġi ġomi na neġi ġai asi ġoura-vinimani. ¹³ Au na ġomi tu natugu kavana avaġa-guruġamini: Ĝomi nuġami asi boġono kouri, nuġami boġono keori, be ġai na ġomi ġaura-vinimini kavana, ġomi na maki ġai moġesi boġono

ura-vinima.

Keriso asi ġevaġa-moġoniani tarimari ġesi asi boġono vekako

¹⁴ Keriso asi ġevaġa-moġoniani tarimari ġesi asi ġinavaġi boġono veġata e asi boġono vekako. Korana kamara dabarai vei-lobukaiobuka e vei-rakava veiġari beġe veġatani ema beġe sebonani, ei? Asi ilaila! Ema kamara dabarai mama ema mukuna furufuru beġe veġatani ema beġe sebonani, ei? Asi ilaila!

¹⁵ Keriso ema Satani tu kamara dabarai beġe nuġa-sebonani, ei? Ema veġabidadama tarimana ema asi eveġabidadamani tarimana tu kamara dabarai ġia tauri ruarua ġeri tuġamaġi beġe sebonani? ¹⁶ O Barau ġena Rubu Veāġa e babarau ġeri rubu tu kamara dabarai Rubu Veāġa sebonai moġo beġe iaġoni, ma Barau sebona moġo beġe toma-rakariġoani? Ĝita mabarara tu Barau ġena Rubu Veāġa. Ma Barau ekirato,

“Au tu ġia nuġari ai batanuni,
ma ġia vekaravari ai barakaorakaoni.

Au tu ġia ġeri Barau ai baiāġoni,
ma ġia tu au ġegu tarimari ai beġe iaġoni.”

¹⁷ Moġa lorinai Vereġauka ma ekirato,
“Vei-rakava tarimari

vekaravari na ġoma-rakarosi,
ma ġia seviri na ġoraka-veġita.

Asi iareva dagarari asi boġono ġabi-karari,
moġesi tu baġabi-raġemini.”

¹⁸ Iaru-korokoro Vereġaukana tu maiġesi ekirani,
“Au tu ġomi Tamami ai baiāġoni,
ma ġomi tu au natugu taumi

ema vavinemi ai bavağā-iagomini.”

7

¹ Ğatagu mabarami, ġoseğāğı, Barau na mai guruğatore maiğeri tu ġita ġera ekirağirito. Moğā lorinai tauğanira ema iaukara ġevağā-rakavarini dagarari mabarari ġita ġerana si-iareva-fitoğarı. Be Barau ġenai ma vegubakaura ġesi tatanuni nuğanai, ġera mağuri tu namo ema veağā korkori.

Paulo ġena iaku tu asikei, korana Korinto tarimari ġevetuğamağı-kureto

² Nuğami ai ġai ġema faka kota boğono veia. Ğai tu tarima ta ġenai veiğā rakavana ta asi ġaveiato. Ğai na tarima ta ġena mağuri asi ġavağā-rakavaiato. Ğai na tarima ta ġofağofa dabaranai ġena dagara ta asi ġağabiato. ³ Au maiğesi akirani tu, dia ġomi ġemi ai meto atore-kauani. Asığina. Au varau baguruğā-guine, ġomi tu ġai loruma ġuturi ai ġotanuni, ġauravini-rakavamini. Be ġomi ġesi bita tanuni o bita maseni, ġai ġema veuravini ġomi ġemi ai tu asi bedokoni, roğō betanuni. ⁴ Au ġegu tuğamağikau tu barego lelevaġi etanuni ġomi ġemi ai, korana ġemi veğabidadamai ġoruğā-gwaġiġini. Moğesi naima au na ġomi avağā-veiavimini tarimarima ġoirari ai, ma au maki ġolaunağı-baregoguni. Meto baregori ġaġoitaġorini mabarari nuğari ai maki, au ġegu iaku tu roğō etanuni, asi kota edokoni o ekeini.

⁵ Makedonia tanobaranai ġaraka-toğato nai, ġai tauğanima tu asi kota maki ġeiağarağito

meto e midigumidigu ġerina. Gabu mabarari ġana ġaiaġoto-ġoi tu, meto e midigumidigu ġagoitaġoto-ġoi, tarimarima na ġeväga-veġare veġaremato-ġoi e ġekoumato-ġoi. Ema nuġama ġeraġeto-ġoi. ⁶ Senaġina Barau na tu meto e midigumidigu na nuġari ġevaġa-moirarini tari-mari evaġa-kavarini. Ĝia na nuġama evaġa-gwaġiġirito, Tito etuġu-iaġomaiato nai. ⁷ Ma ġai tu dia ġia eiaġomato nai moġo, nuġama ġegwaġiġito. Senaġi ġomi na aiġesi ġovaġa-kavaiato moġeri variri ġema ema kiraġito, moġeri na maki ġelaunaġi-baregomato. Evaġa-ribaguto, ġomi ġemi ura baregona au boġonoasi ġitagu. Ema ġemi nuġa-midigumidigu e au ġoura-viniguni e ġourani au gogobagu boġono raga, ema au ġegu gurūga ġokorana-iaġirini variri mabarari ema ki-raġirito. Moġa lorinai au ġegu iaku ebarego-lelevaġito.

⁸ Ribagu, au na fefa atore-iaġoato, monana evaġa-nuġa midigumidigu-mito, senaġi au tu asi adadaradaro. Aba, tovotovonai tu adadaradaro, korana ariba-maoroto, au na fefa na nuġami evaġa-metorito, senaġi mo tu ġemi nuġameto tu asi etanu-maukato. ⁹ Ma initoma au tu averereni, dia ġomi nuġami avaġa-metorito nai, senaġi mo ġemi nuġa-midigumidigu ġenana ġovetuġamaġi-kureto, benamo Barau ġenai ġoġenoġoito. Ĝai na ġomi ġemi ai rakava metona ta asi ġaveiato, senaġi Barau ġena ura veġata ġomi boġono nuġa-midigumidigu, korana ġemi veiġa ġekerereto nai. ¹⁰ Barau ġenana eiaġomani nuġa-midigumidiguna tu asi tuġamaġi vevaġa-ġwana. Korana tu

mo nūga-midigumidigu ema vetūgamāgina tu vetūgamāgi-kure evāga-̄goraiāni. Mai dabarai vetūgamāgi-kure ēgorani vau Barau na tarimima evāga-māguririni. A mai tanobara māgurina īenana eiāgomāni nūga-midigumidigu e vetūgamāgina na tu mase evāga-̄goraiāni. ¹¹ Mai Barau īenana eiāgomāni nūga-midigumidigu e vetūgamāgina na kara īomi īemi ai bevāga-̄gorari īotūgamāgi-ginikaua. Manīga īenana īomi toma īemi tūgamāgi bēge maoro, ma īoura-rakavani veīga namori mōgo fakami ai bōgono veiri. Ema īemi ura baregona taūgemi bōgono veiareva-faka meto tari īerina. Ma mo kerere eveito tarimana īenai asi īoiakuto, ma au garigu īoveito, ma īemi ura baregona īemi ai ma bana iāgosī, ma īemi ura baregona maki mo kerere eveito tarimana īena māguri bene maoro vēgata, ma īemi ura īia tu īena veīga rakavana voina metona bene īabia vēgata. īomi na maīgeri veīga mabarari īoveirini īerina īovevāga-mōgonini, īomi tu mo veīga rakavana īenana bōgo vēgabi-vāgi, ma asi īemi kerere ta.

¹² Au na mo fefa īomi īemi atoreato-̄goi nūganai tu, dia mo kerere eveito tarimana īena māguri totomaorona tūgamāgina aveito-̄goi, o mai tarima na nūgari evāga-metorito tarimari atūgamāgirito-̄goi. Asīgina. Au na mo fefa atore-iāgosiatō anina tu, Barau īoiranai īomi taūgemi bōgono riba-maoro, īomi na īai tu mōgoni nūgami mabarari īesi īai īogabi-rāgemanī e īogubakaumāni. ¹³ īai tu īomi īemi veīga mai bakirāgiri veīgari na īelaunāgi-baregomāni.

Senaġi mo ġemi veiġa na ġelaunaġimato, ma kokore barego ġaġabiato-ġoi, moġa iakunai tu ma ġaiaku-rakavato maia, korana Tito ekirato, maninai ġomi na ġia tu ġoġabiraġe-ginikauato, ema nuġana egenagena-tarito. ¹⁴ Au na ġomi ġia ġoiranai tu avaġa-veiavimito, ma tauġemi ġemi veiġa na ġovevaġa-foforito ġoiranai, be eġitamito, moġesi naima aiakuni, korana asi ġovaġa-maiakaguto. Ema mo ġemi veiġa na ġovevaġa-foforito, ġai na Tito ġoiranai ġomi ġavaġa-veiavimito gurugħari tu moġoni veġata, asi ġofaġofa. ¹⁵ Ma Tito na ġomi ġemi seġaġi etuġamaġirini, ema ġomi na ġia ma nuġa-raġemi e nuġa-ġoġoġoġomi ġesi ġoġabi-raġeato, moġeri ma etuġamaġi-iagusirini nai, ġia ġena veuravini ġomi ġemi ai tu ebarego-lelevaġini moġo. ¹⁶ Au tu averereni, korana moġoni ama ribani asi adaradarani, ġomi na tu veiġa namori ema iobukaiobukari moġo ġoveirini bene.

8

Ekalesia na moni ġevaġa-vegogorito Ierusalema ekalesiari ġeri

¹ Tarikaka mabarami, maitoma ġai ġema ura tu, Barau ġena namo e varevare-bara Makedonia ai ekalesia doġorori iatari ai etoreato boġono ribaia.

² Ĝia ġeri ai tu meto e midigumidigu barego eraġasito, senaġi ġia nuġari tu iaku e verere na ġevonuvonu-raġeto. Ĝia tu moġoni ogoġami, asi ġeri-ġari, senaġi ġia ġeri varevare tu barego rakava ġeveiato. ³ Au na ġomi ġemi ai akiraġi-fofori korikoriani, ġia ġeri ġoitaġo tu kei, a ġeri

vini tu barego-rakava tarikakari tari vaḡa-kavari ai; ma ġia ġeri ai doğari-doğariri maki gwaġiġi, a farefareri e moniri maki benamo ġevini-fitogarito moġo. Ma mo veiġa tauġeri ġeri urai moġo ġeveiato. ⁴ Ĝia tauġeri na ġeri-ġari na ġai ġenogħi-ginikaumato, ġeurato, ġia maki ġai beġene ruġakaroma, be mai ġauwei mainai tarima veaġari beġene vaġa-kavari. ⁵ Ĝai ġema tuġamaġi, ġia ġeri varevare monina tu misina moġo beġe vinini. Senaġi ġia ġeri vini ġaġitaiato tu barego vedaura, ġai na kara tovotovonai ġatugħamaġiato, moġa maki ġevanaġiato. Ĝia tovotovonai tu tauġeri roġo Vereġauka ġenai ġehevinito, ma moġa muri-nai tu Barau ġena ura ġekorana-iaġiato, be ġai ġemai maki tauġeri ġehevinito.

⁶ Moġesina naima ġai na Tito ġanogħiato, ġakirato, ġomi ġemi veuravini varevarena moniri egogorito kwari, moġeri tu tauġena na bene gogovagħiri. Korana tovotovonai maninai moni-gogo ġauveina tu ġia na esinaiato. ⁷ Ĝomi Korinto ekalesiana dagara mabarari ai ġomi tu moġoni ġojaruto: Ĝemi veġabidadama e ġemi guruġai, ġemi riba iauka maġurinai, ġemi ura barego lelevaġina Barau ġena ġauwei nuġanai boġono vevaġa-kava, ema ġemi veuravini ġai ġemai tu barego lelevaġi. Ĝai ġema velaunaġi ġomi ġemi ai tu, mai veuravini varevarer i vini maki boġono vaġa-baregoa.

⁸ Mai veuravini varevarer i boġono vini atoni maiġa tu, dia akirani, boġono veia veġata atoni. Senaġi maiġesi akiramini tauna tu maiġa: Tarikaka kotari tu ġei-aġo-ginikauni karori tari

vaḡa-kavari ai. Moḡesi naima au na ġomi atovo-naġimini, ġomi ġemi veuravini tarikaka tari ġeri ai tu aīgesina naribaia atoni. ⁹ Ĝita ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena namo e varevare-barā ġomi tu ma ribami. Ĝia tu taḡa verena, senaġi ġomi urami ai asi ġena farefare tarimanai ema vevaḡa-iaġoto. Iesu asi ġena farefare ai ema iaġoto anina tu, ġomi farefare vovoka tarimami ai boġono iaġo ġana.

¹⁰ Ĝemi vini au na maki ġomi na boġono doġaria ġana, au ġegu vevaḡa-gwada guruġana tu maiġa: Ĝoraġani laġaninai ġomi na tu dia moni vaḡa-vegogo moġo ġosinaiato, senaġi ġomi tu ġourato, mai veiġa maki boġono veia veġata. ¹¹ Moḡesi naima ġosinaiato ġauveina boġono vaḡa-kori ginikaua. Moḡesina tu mai boġono veia veġata ġotato ġauveina tu boġo vaḡa-kori ginikauani, monana bevaḡa-moġoni korikoriani. Boġo vinini nai tu, ġemi ai kara maniġeri ilailari ai moġo boġono vini. ¹² Bema nuġami mabarari ġesi ġemi ai kara ġetanuni maniġeri ilailari ai boġo vinini dagarari tu, Barau na beiaku-iaġirini e beġabi-raġerini. A ġemi ai asi ġetanuni dagarari asi boġo vinini, moġeri Barau na tu asi benuġameto-iaġirini, ema ġomi maki asi bebaru-vinimini. ¹³ Gai asi ġaurani, tari ġovaḡa-kavari uranai, ġomi tauġemi iatami ai meto baregona boġono tore-kaua, asi ġemi-ġami ai boġono vevaḡa-iaġo. Asiġina. Gai ġaurani tu, ġomi ema ġovaḡa-kavarini tarimari boġono ilaila moni e farefare rekenai ġatoni. ¹⁴ Mai taimi ai tu ġomi na ġia ġeri ura dagarari boġo vinirini, korana ġomi ġemi-ġami tu vovoka tabutabu. Be ġomi na ġia ġeri

rabu ai ġovinirini kavana, ġomi ġemi rabu ai maki ma beğe vinimini. Mo dabarai ta asi berabuni.

¹⁵ Buka Veaġai ekirani kavana,

“Gutuma egogo-vegogoto tarimana ġana tu dia ġutuma-lelevaġito,

ma kotuna moġo egogo-vegogoato tarimana ġana tu dia misina korokoro, senaġi taunai.”

Paulo na Tito Korinto ġana etuġuato

¹⁶ Au na Barau atanikiu-viniani, korana tu au ġegu nuġa-vekwaragi ġomi ġemi ai etanuni, mai nuġa-vekwaragi sebona maiġa tu Barau na Tito nuġanai maki etoreato. ¹⁷ Korana ġia tu dia ġai na ġanoġiato dainai moġo easi raka-ġitamini. Asiġina. Ĝia tauġena maki nuġana mabarabarana eura-rakavani veġata bene iaġosi, ġomi bene raka-ġitami. ¹⁸ Ĝai tarikakama ta maki Tito ġesi ġatugu-iaġosiani. Mai tarikaka maiġa tu ekalesia doġorori mabarari na ġavaġa-raġeani, korana ġia na Vari Namona eġobata-iaġiani ma nuġana mabarana ġesi. ¹⁹ Ema mai tarikaka maiġa tu ekalesia doġorori mabarari na ġeġabi-virīgiato, ġai bene kavama mai varevare moniri baġa ġwa-iaġorini nai ġetato. Mai ġauevi ġaveiani korana tu, tarimarima mabarari na Vereġauka beġene vaġa-raġe baregoa ġana, ema ġai ġaurani tarimarima baġana vaġa-kavari ġatoni maġurina baġana vaġa-foforia ġana. ²⁰ Ĝai asi ġaurani, tarima na ġai beġene rori-torema ma beġene vaġa-rakavama. Moġesina naima mai veuravini ai ġevinito monina maiġa tu dabara namonai

ḡaḡauvei-iaḡiani. ²¹ Korana ḡai ḡema ura baregona tu, veiḡa roroḡotona baḡana veia, dia Barau ḡoiranai moḡo, senaḡi tarimarima maki ḡoirari ai.

²² Ma ḡita tarikakara ta maki ḡia ḡesi ḡatuguaḡosiani, ḡia bekavarini. Mai tarikaka maiḡa tu ḡai na ḡaḡitaiani, ḡia tu moḡoni eura-baregoni, Barau vetuḡunaḡina bene iaḡo-vini etoni. Ema ḡia tu moḡoni ma ḡena vetuḡamaḡikau ḡomi ḡemi ai maki. ²³ Tito maniḡa maki apostolo au kavana, ma ḡai tauma ruarua tu ḡomi vekaravami ai ḡaḡauvei-vegogoni. A mani ḡita tarikakara ruarua maniḡeri tu ekalesia doḡorori tata arari ai beḡe iaḡosi, ma ḡia tauri ruarua tu ḡeri ḡauvei ema veiḡai Keriso ḡevaḡa-raḡe baregoani. ²⁴ Moḡesina naima, ḡemi veuravini vetoḡana korikori ema ḡai na ḡomi ḡavaḡa-raḡemini tauna korikori, ḡia ḡoirari ai boḡono vaḡa-fofori korikoria, be ekalesia doḡorori mabarari na beḡene ḡitaia ema beḡene vaḡa-moḡonimi.

9

¹ Au na aḡitaiani tu, asi korana ta moḡo ḡomi na Barau ḡena tarima veaḡari moni ḡovarevarevinirini guruḡari au na ma bakiraḡirini. ² Korana ḡomi ḡemi ura boḡono vaḡa-kavari veḡata ḡotato moḡa tu ribagu, be moḡa tu Makedonia tarimari ḡoirari ai maki ḡomi aveiavi-iaḡimito. Au na ḡia avaḡa-guruḡarito, akirato, ḡomi Akaia ai ḡotanuni tarimami tu, ḡoraḡani laḡanina na veḡata beiaḡoma mo toma ḡorovina-toreto boḡono vini ḡana. Ma ḡomi na tarimarima boḡono vaḡa-kavari nuḡa-vekwarāḡina ḡoveini guruḡana mani ḡeseḡaḡiato, benamo Makedonia

tirimari kotari maki ġeura-dikadikato, ġia maki beġene vevaġa-kava veġata ġetato. ³ A au na mai tarikakara maiġeri atuġu-iaġosirini tauna korikori tu, beġene riba, ġai na ġavaġa-veiavimini guruġari tu dia guruġa koriri moġo. Be au aurani, ġomi ġemi varevare moniri tu boġono gogotoreri vauro boġono venari-taġo, au na ġia akiravararito ilailanai. ⁴ Asi namo Makedonia tirimari kotari au ġesi beġe rakakauni, benamo ġomi beġe ġitamini tu, dia ġai na ġaveiavi-iaġimini gabunai beġe ġoitaġomini, ġomi ġemi varevare moniri tu asi gogotore. Ĝomi tu asi bakiraġimi, senaġi ġai tu beġe maiaka-korukoruman, korana ġai ġomi ġemi ai tu ġatūġamaġi-dadamaġi-baregoni nai. ⁵ Moġesina naima au batuġamaġi, mai tarikakara maiġeri namona tu nanoġiri, be beġene iaġosi-guine; be ġomi ġemi veuravini varevarena moniri, mo ġokiraġi-torerito moniri tu beġene kirami, ma boġono tore-vegogo guineri vauro, ġai boġono nari-taġoma. Benamo ġai baġana votu nai, ġemi veuravini varevarena moniri tu toretaġo. Monana bevaġa-foforiani ġomi ma ġemi veuravini ġesi ġia ġeri ġovinini, a dia nuġami asi iakuri ġesi ġovarevareni.

Vovoka bevaroni tarimana

⁶ Mai guruġa akiraġiani maiġa tu boġono tuġamaġi-taġoa: Ĝaniġani ġueri asi vovoka bevaroni tarimana tu, kwakwai maki ġaniġani asi vovoka bedoġarini. A ġaniġani ġueri ġutuma gorogoro bevaroni tarimana tu, kwakwai maki ġaniġani ġutuma lelevaġi bedoġarini. ⁷ Tarima ta nuġanai evaġa-moġoniani ilailanai bene vini.

A dia nuğana ma daradarana ġesi bene vini, o dia tarimarima ġekirani beğene tore veğata ġetoni naima beğene vini. Korana nuğana faka ema ma iakuna ġesi evinini tarimana tu Barau na eura-viniani. ⁸ Ma Barau ġena namo e varevarebara lelevaġina ġomi iatami ai betorerini. Benamo monana ġaro mabarari ai ġemi ura dagarari mabarabarari boġo ġoitaġorini, ema dia ġouravinirini dagarari moġo, senaġi dagara kotari maki. Ema monana ġauvei namori maki barego lelevaġi boġo veirini. ⁹ Buka Veaġai ekirani kavana, “Barau na ġena varevare tu
asi-ġeri e asi-ġari tarimari
barego lelevaġi evinirini,
ġena vei-iobukaiobuka tu
betanu-vanaġi vanaġini.”

¹⁰ Barau na ġaniġani ġueri vamoka vei tarimari evinirini beğene varori ġana, ema tarimarima ġaniġani evinirini beğene ġaniri ġana. Mai Barau sebona mainana ġemi ġaniġani ġueri ġovarorito moġeri bevaġa-vovoka tabutaburini, ema ġemi veiġa namori ġwaġwari beğe ġutuma-gorogoroni.

¹¹ Ma dabara mabarari ai ġomi bevaġa-taġamini, ma monana nuğami sebonai e ma veuravinimi ġesi varevare mabarari boġo vinini. Benamo ġai ġemana boġo tuġurini varevareri tarimarima na beğe ġoitaġorini nai, mabarari na Barau ma beğe tanikiu-viniani. ¹² Korana mai ġauvei ġomi na ġoveiani maiġa tu, dia Barau ġena tarimarima veaġari na ġeura-vinirini dagarari moġo ġovinirini, senaġi mai ġomi ġemi varevare bakuri ai, tarimarima vovoka na Barau ġetanikiu-vini baregoani. ¹³ Korana mai tarimarima ġovaġa-kavarini

ḡauveiri, mainana ḡomi ḡemi veīga namori be-vaḡa-fofori ginikaurini. Ma tarimarima bege ribani, ḡomi na Vari Namona tu dia murumi korina na moḡo ḡokirāgiani, senaḡi ḡokorana-iāgiani maki. Ema ḡomi ḡemi farefare e moni maki ma veuravinimi ḡesi ḡia e tarimarima mabarari ḡesi ḡovare-barabaranini bege ḡitarini. Maīgeri veīga namori loriri ai tarimarima na Barau bege vonevone-raḡeani. ¹⁴ Benamo ḡia na ḡomi bege tuḡamaḡi-baregomini, ma iatami ai bege ḡauḡauni. Moḡesi bege veini anina tu, Barau ḡena namo e varevare barego lelevaḡina ḡomi iatami ai etanuni dainai. ¹⁵ Barau sitanikiu-vinia, korana ḡia ḡena varevare barego lelevaḡina ḡita evinirato bene.

10

Paulo na ḡena ḡauvei ḡevaḡa-rakavaia ḡetato tarimari gurūḡari eveito

¹ Maitoma au Paulo tauḡegu na nuḡagu ma manauna e maranana ḡesi ḡomi anoḡimini. Mai nuḡa manau e marana tu Keriso ḡenana ḡeiaḡomani dagarari. Ḡomi fakami ai tarima kotari na tu maiḡesina ḡeḡofaḡofa-iāḡiguni, ḡekirani, au ḡomi ḡoirami ai tu manau e agarini, a ḡomi sevimi na araka-ḡerevaḡini, irau ai atanuni, ḡomi tu guruḡa gwaḡigiri e metori atore-vinimini, ḡetoni. ² Au na ḡomi anoḡimini, mani ḡofaḡofa gurūḡari asi boḡono ḡabi-raḡeri, be ḡomi asi bana vaḡa-guruḡa gwaḡigimi au baiagōsini nai. Korana au baiagōsini nai tu, au atuḡamaḡini,

ḡai ḡeḡofaḡofa-iağımani tarimari tu basi vaḡa-guruḡa gwaḡiġi-vinirini. Maiġeri tarima na ḡai ḡeḡofaḡofa-iağımani tu ḡekiranı, ḡai tu roġo tanobara maġurinai ḡatanuni tarimari ġeri veiġai ḡaiaġoni. ³ Oba, ḡai tu moġoni roġo tanobarai ḡatanuni, senaġi ḡai tu dia mai tanobara tarimari ġevetarini kavana ḡavetarini. ⁴ Ĝai ġema vetari farefareri tu dia tarimarima ġimari na ġeveirini dagarari. Asiġina. Ĝai ġema vetari farefareri tu kokore e seġuka baregori, Barau ġenana ġeiaġomani dagarari. Maiġeri na ḡavetari-vinirini seġukari ema iaunegari baġa vaḡa-rakavarini riba. ⁵ Ma maiġeri vetari farefareri na Barau ema ġena riba ḡekoukou-ġaurini veġare-veġareri e veiġari mabarari ḡavaġa-rakavarini. Ema tarimarima ġeri tuġamaġi irauirauri mabarari ḡakira-fitogarini. Ma tarimarima ḡakirarini, ġeri tuġamaġi tu Keriso moġo beġene korana-iağı. ⁶ Ma ḡomi mabarami na Keriso moġoni boġo korana-iağı korikoriani, moġa murinai vauro ḡai na mani ġeßeġafore-foreni tarimari ġeri rakava voiri metori baġa vinirini riba.

⁷ Ĝomi tarimarima tu tauġanina vetoġana ġereġana moġo ḡoġitaiani. Bema tarima ta tauġena evekiraġini, ḡia tu moġoni Keriso ġena tarima korikori nai tu, bene riba, ḡai maki Keriso ġena tarimarima ḡia kavana. ⁸ Au tu Vereġauka na maoro e seġuka eviniguto, ḡomi ġemi maġuri e veġabidada bana vaġa-ruġa gwaġiġiri ḡana, a dia bana vaġa-rakavari ḡana. Ma au mai ġauwei aveiani nuġanai, bavekokorokuni tu asi bemaikaguni. ⁹ Au tu asi aurani ḡomi iniġesi

boğono tuğamağı, au na ġomi tu vevağ-a-gari fe-fari moğō atore-vinimini. ¹⁰ Au moğesi akirani, korana tarima kotari ġekirani, “Paulo na fefa etorerini nai, guruğ-a tu baregori e ma seğukari etorerini, senaġi ġia tauğena ema foforini ġita ġerai, ġia ġitaqītana tu asi garina e ġena gurug-a maki asi guguraġiri, ema asi mamiraġiri maki.” ¹¹ Maniġesina ġeguruğani tarimari tu beğene riba-maoro, ġai irau gabu na fefa kamasi ġatore-iaġosini vetoġari ema mami-raġiri aīgesi, ġai baġası foforini tauğanima korikoriri ai, ġema veiġa o ġauvei seğukari ema gurug-a maki moğesi moğō ilaila, fefai ġomami-raġirini kavana.

¹² Ĝai mani tauğeri moğō ġevevağ-a-raġeni tarimari ġesi tu asi baġa vevağ-a-vetovoni, ema ġai ġema ġauvei maki ġia na kara ġeveiani ġauveina ġesi asi ilaila ġauvei sebonai baġa kiraġiani. Asiġina ġinavaġi. Maniġeri tarima tu tauğeri moğō ma ġevevağ-a-vetovoni, karori tari ġeri riba e veiġa ġesi. Ema ġia tu tauğeri moğō ta evařigisini, tauğena ġena veiġa karona ta ġenai evağ-a-ilailaiani. Ĝia maniġesi ġeveini tauna korikori, ġia tu moğoni asi iaunegari. ¹³ Senaġi ġai tu Barau na evinimato maorori e gaburi makari, moğeri nuğari ai moğō baġa vekokoroku-iaġirini. Ma ġomi mani ġotanuni tanona maki Barau na ġai evinimato tanona makana nuğanai. ¹⁴ Barau na ġai maoro evinimato, ġomi mani ġotanuni tanona maninai, Vari Namona baġa vari-fiuani e baġa vevağ-a-riba-iaġiani. Moğesi naima maninai ġaġauveini vekokorokuna ġaveini tu ġamaoroni, korana ġai tu ġomi ġemi ai ġasi-raġasito. Moğā

lorinai ġomi mani ġotanuni maniġa tu, ġai ġema ġauvei tanona nuġanai, korana tu ġai na Keriso gena Vari Namona maninai ġasi-ġwa-raġasiato. ¹⁵ Ĝai tu Barau na evinimato tanori e maorori asi ġavanganġirini. Ema ġai tu dia tarima boruri na ġauvei ġeveliato vekokorokuri ġaveirini. Asiġina. Ĝomi tu Keriso Varina Namona tu ġai na ġavaġaribamito. Ma ġai ġema tuġamaġi baregona tu, ġomi ġemi veġabidadama bebarego-iaġoni, benamo ġai ġema ġauvei ġomi vekaravami ai maki bebarego-lelevaġini. ¹⁶ Moġa murinana tu mani gabu maninana, tanobara kotari ġana ma baġa iaġoni, monai Vari Namona ma baġa ġobata-iaġiani. Korana ġai tu asi ġaurani, tarima tari na varau ġeġauvei-iaġirito gaburi, ġai na baġana vekokoroku-iaġiri.

¹⁷ Buka Veaġa ekirani, “Bema tarima ta eurani bene vekokoroku nai tu, Vereġauka moġo bene veiavi-iaġia.” ¹⁸ Korana dia tauġeri ġevekirāġi-varaġe varaġeni tarimari Barau na evaġa-moġoniani. Asiġina. Vereġauka na evaġa-raġeani tarimana moġo, Barau na evaġa-moġoniani.

11

Paulo ema apostolo ġofaġofari

¹ Au ġegu ura sebona tu, au ġegu guruġa babori kota roġo boġoro seġaġiri e boġoro ġabi-raġeri. Mani ġemi veiġa ġoġabi-raġegu. ² Au ġegu ura barego ved Aureana ġomi tu Keriso nuġanai moġo boġono tanu, ma Barau ġena ura baregona ġomi ġemi ai maki moġesi. Au tu moġa dainai ġomi ġemi

ai amamani, mai tu Barau na eḡabi-raḡeani mamaṇa. Au na ḡomi tu tau sebona moḡo ḡana akira-kaumito, mo tu Keriso. Moḡesi naima au na ḡomi anari-ginikaumini. Korana au ḡegu ura tu, Keriso ema ekalesia ḡeri veḡaraḡo ḡaronai, ḡomi tu noḡa ḡuiato ta futua ta ḡesi asi ekima-karato ḡuiatona kavana, namo vedaurea e vinuba, ḡaraḡori Keriso ḡoirana ḡana bana tuḡu-kavimi. ³ Senaḡi au tu agarini, korana mota na ḡena ḡofaḡofa iaunegari na Eva eḡofaiato, benamo Barau ḡena gurūga asi ekorana-iaḡiato kavana, boḡo veini garina. ḡomi maki ḡofaḡofa gurūgari na ḡemi tuḡamaḡi beḡe vei-veḡonurini, benamo Keriso ḡokorana-iaḡi korikoriani maḡurina na boḡo raka-veḡitani. ⁴ Au na ḡomi agari-vinimini anina tu maiḡa, bema tarima ta eiāḡosini, benamo ḡomi ḡemi ai Keriso boruna ta eḡobata-iaḡiani, dia ḡai na ḡaḡobata-iaḡiato Kerisona; o iauka boruna ta ma ḡoḡabia ḡetomini, dia ḡai na ḡomi iatami ai ḡimama ḡatore-kaurito, benamo ḡoḡitaḡoato Iauka Veaḡana; o Vari Namona boruna ḡemi ḡeḡobata-iaḡiani, dia ḡai ḡemana ḡoseḡaḡiato ma ḡoḡabi-raḡeato Vari Namona neganai, ḡomi na moḡeri tarima tu ḡoseḡaḡirini, ma ḡeri guruḡai ḡoḡabi-raḡerini moḡo.

⁵ Senaḡi au atuḡamaḡini, mani ḡevekiraḡini apostolo irauri veḡata barego lelevaḡiri ḡetoni tarimari na, au tu asi ḡevanaḡiguto. ⁶ Aba, au gurūga-ḡitaḡita dabarana tu asi aribaiato, senaḡi riba au ḡegu ai tu etanuni. Ma maiḡa tu dabara mabarari nuḡari ai ḡemi ai ḡavāḡa-fofori ginikau-rito.

⁷ ḡomi ma ribami, au na ḡomi ḡemi ai Barau

ġena Vari Namona aġobata-iaġiato tu asi voina, be mo ġauvei voina ġomi na tu asi ġoviniguto. Ma mo maġuri aveiato tu, au tauġegu avetore-varīgoto, ġomi bana tore-varaġemi uranai. Ma ġomi ġotuġamaġini, mo veiġa au na aveiato tu avei-rakavato, ei? ⁸ Ĝomi Vari Namona avaġa-ribamito-ġoi ġauveina voina tu, ekalesia doğorori tari na ġeviniguto-ġoi, noġa moġo alemarito-ġoi. ⁹ Ma au ġomi ġesi tatanuto-ġoi nuġanai, dagara kotari aurato-ġoi nai, au na ġomi tu asi avaġa-doge ganiganimito-ġoi. Korana tu tarikaka tari, Makedonia na ġeiaġomato tarimari, ġia na auravinirini dagarari ġema-viniguto. Au tu ġomi vaġa-doge-ganiganimi maġuringa ta asi aveiato. Moġesi moġo bavei-iaġoni, asi bavaġa-doge ganiganimini. ¹⁰ Keriso ġena gurugħa moġonina tu aribaiato, ma nuġagu ai etanuni. Moġesi naima au baveiavini nai tu, mai Akaia tanona nuġanai etanuni tarimana ta asi bekira-ġoiguni riba. ¹¹ Au na mai veiġa aveiani tu, ġomi asi aura-vinimini nai ba? Moġoni, Barau ma ribana au na ġomi tu auravini-baregomini.

¹² Ma ġomi na au moni e farefare na asi boġono vaġa-kavagu atoni veiġana tu, roġo bavei-iaġoani-ġoi. Mai veiġa aveiani korana tu, mani apostolo ġofaġofari maniġeri beġene fofori-ginikau ġana. Mai tu noġa ġia kwakuri ai ġeruġa-taqġoni tanona gaburena akwaian, beġene fana-kafua, benamo beġene keto-ġura, ma monana ġomi boġono ribakorikori, ġia tu moġoni dia ġai ġesi ġauvei sebona ġaveiani. Korana ġia na kara ġeveiani tu ġeveiavi-iaġiani, ġeri ura ġomi na boġono vaġa-

moğoniri, boğono kira, ġia tu moğoni ġai ġesi ġauvei sebona moğo ġaveiani boğonosi ġana. ¹³ Maniġeri tarima tu apostolo ġofaġofari, ġauvei ġofaġofari ġeveirini. Ĝia maniġeri tu tauġeri moğo ġevekiraġini, Keriso ġena apostolo ġetoni, senaġi mani tu ġeġofaġofani, ġia tu dia Keriso ġena apostolo korikoriri. ¹⁴ Mani veiġa maninana au nuġagu tu asi efarevaġini, korana Satani tauġena maki vetoġana ekefoani, noġa Barau ġena mama aneruna noġa moğo eveini, benamo tarimarima eġofarini. ¹⁵ Moġesina naima Satani ġena vetuġunaġi ġeiaġo-vinini tarimari maki tauġeri moğo tarimarima ġoirari ai beġe veki-raġini, ġia tu Barau ġena vetuġunaġi tarimari. Ĝia tu Barau na vau ġeri veiġa voiri bevinirini.

Paulo na ġena apostolo ġauveina ġaramanai midigumidigu barego eġabiato-ġoi

¹⁶ Mo guruġa ma akiraġi-ġoiani. Tarima ta asi bene kira au tu babo. Senaġi bema ġomi na au bogħi kira-baboguni nai tu, babo tarimari ġoġabi-raġerini e ġoseġaġi-vinirini kavana, au maki boğono ġabi-raġegu e boğono seġaġi-vinigu, be au maki kota bana vekokoroku. ¹⁷ Mai kara akiraġiani tu, dia Vereġauka na maoro eviniguni nai, maiġesi ġena guruġa na aiaġoni. Asiġina. Mai tu naveiavi uranai, babo tarimari ġeri veiġa na aiaġoni. ¹⁸ Korana tarima ġutuma tu tanobara magurinai ġetanuni tarimari ġeri vekokoroku na ġeiaġoni. Moġesi naima au maki baveiavini. ¹⁹ Ĝomi na mani babo tarimari ġeri vevaġa-riba ġoġabi-raġerini e ġoseġaġirini,

korana ġomi tauġemi moġo ġoveġita-tarini, benamo ġokirani, “Gomi tu moġoni ma iaunegami,” ġotonni. ²⁰ Moġoni, ġomi tu tarima ta ġomi ġemi ai eiaġosini, benamo ġena tuġu-rakaorakao tarimami ai evaġa-iäġomini, o ġemi-ġami everari-verari vaġirini, o kara eura-vinirini dagarari tu ġomi ġemina eġabini moġo, e tauġena moġo evetore-varaġe varaġeni, ema ġoирами eforobubuġaurini, mo tu ġena veiġa na e guruġa na, tarimana tu ġogabi-raġeani ema ġoseġaġiani maki. ²¹ Au tu nakira emaiakaguni, korana ġai nuġama tu asi gwaġiġi, be maiġeri veiġa ġomi ġemi ai tu asi ġaveirito-ġoi.

Bema tarima ta ġia na eveirito veiġari eveiavijaġiani nai tu, au maki au na aveirito veiġari bavekokoroku-iäġiani riba. Au maiġesi aguruġani tu, babo ġeri guruġa na aiaġoni. ²² Ĝia tu Heberu tarimari ġetoni, ei? Au maki Heberu tarimagu. Ĝia Isaraela besena ġetoni, ei? Au maki Isaraela besena. Ĝia Aberahamo tubuna ġatana ġetoni, ei? Au maki Aberahamo tubuna ġatana. ²³ Ĝia Keriso ġena vetuġunaġi ġei-aġo-vinini tarimari ġetoni, ei? Au na Keriso vetuġunaġina tu nuġagu e tauġanigu mabarabarana ġesi Keriso vetuġunaġina aiaġo-viniani. Au tu ababoni, maiġeri guruġa akiraġirini, senaġi ġomi na roġo ġolaunaġi-naġiquni naima maiġesi aguruġani. Au tu avekkwaraġi-lelevaġito, a ġia tu asiġi; ġaro vovoka ġediburaguto, ġekwari-rakava rakavaguto, ema ġaro ġutuma dori amaseto-ġoi. ²⁴ Iuda tarimari na vaġa-40 ġevekwari-iäġiani varona na tauġanigu ai vaġa-39 veġata ġekwariato. ²⁵ Vaġa-toittoi

oro kwarina na ġeribiguto, vaġa-sebona fore na ġetakiguto, vaġa-toitoi davara nuġanai au araġeto boutina eġwa-kirakiraiato, be dori amaseto, ma ġaro ta tu davarai boġi vinubana ta e ġaro vinubana ta arei-iaġiato tuba ta iatanai. ²⁶ Au tu gabu sebonai moġo asi atanuni, vanagivanagi gabu boruri na arakanagi-rakanaġini, Keriso Varina Namona avari-fiuani. Ĝaro tari ai tu ġarukai dori areini, ma ġaro tari ai tu seġafore tarimari na vefakari ai araka-ġurani, ma ġaro tari ai tu ġegu tanobara tarimari korikori na dori ġevaġiguni e ġevaġa-rakavaguni, ġaro tari irau bese tarimari na dori ġevaġiguni; ma ġaro tari vanuġa barari ai meto barego araka-ġoitaġorini, ma ġaro tari tu tano fakana nuġanai meto barego aġoitaġoni, ma ġaro tari tu dvara nuġari ai dori amaseni; ma ġaro tari tu ġevetarikaka-ġofaġofani tarimari na ġevaġa-rakavagu ġetoni. ²⁷ Ĝauvei metori aveini e avekwaragi-rakavani, boġi ġutuma asi agenani; avito-maseni, ananu-maseni; ġaro vovoka tu ġaniġani aruġarini, korana aġani-veaġani bene, ma ġaro tari asi ġegu dabuġa, kefigu kori moġo, be enaguregħuni. ²⁸ Ma maiġeri dagara ġutuma ma bakiraġirini riba; senaġi iniġa moġo naki-raġia: Ĝaro vanagivanagi rubu mabarari gabu tatai ġetanuni anuġa-vekwaragi iaġi-baregorini. ²⁹ Ekalesia ta Iauka rekenai emoirani nai tu, au maki ġia gesi amoira-sebonani. Ma ekalesia ta tarima ta na eġori-veġonuani, benamo rakava eveini nai, au tu abaru-rakavani.

³⁰ Bema au asi ġegu dabara ta, ma navekkok-roku batoni nai, au tu ġegu moira ġevaġa-ġorarini

gaburi mōgeri mōgo bavāga-veiavirini. ³¹ Ğita ġera Vereğauka Iesu Keriso Tamana Barau ma ribana au tu asi aġofaġofani. Barau bitana vāgaragea mo vanagħvanaġi. ³² Damaseko ai atanutoġoi nai tu, Kini Areta ġena gavana na vetari tari-mari ekirarito, vanuġa barana maġuna mabarana beġene nari-ġaua, au beġene ġabi-tarigu ġana. ³³ Senaġi au tu tarikaka tari na boseġa baregonai ġevāga-tanu-ġuraguto, benamo vanuġa maġuna windoana na varoseina ġetuġu-riġoguto, benamo mo gavana ġimana na araga-maġurito.

12

Paulo ġena mata-vanaġi

¹ Vekokoroku ai tu kara namona ta asi badoġariani, senaġi baveiavini roġo. Mata-vanaġi ai Vereğauka na evāga-foforirito dagarari aġitarito ema aseġaġirito gurugħari roġo nakiraġiri. ² Au tarima ta Keriso nuġanai ma ribagu; ġia tu Barau na eġabi-varaġeato guba vaġa-toitoina ġana. Mo veiġa eġorato negana na beiaġoma mo initoma tu laġani gabanana vasivasi (14). Mo tau guba vaġa-toitoina ġana tu iaukana roġo tauġanina nuġanai, o iaukana tauġanina na eveġitato, ma iaukana ġereġana mōgo eġabi-varaġeato, mōga tu au asi ribagu, a Barau ġereġana mōgo ma ribana. ³ Mo tarima au tu ma ribagu. A mo tarima tu iaukana roġo tauġanina nuġanai o iaukana tauġanina na erakaveġitato vau mo maġuri eġorato, mōga au tu asi ribagu, senaġi Barau ġereġana mōga ma ribana. ⁴ Mai tarima akiraġiani maiġa tu, paradaiso ġana

eğabi-varağeato. Benamo monai dagara tari ġita na asi ilaila bita kirağı-fofori ginikaurini, ema dagara ta ġesi maki asi bita vaġa-vetovorini dagarari, Vereġauka na ekiraġirito, eseġaġirito. Moġeri dagara tu tarima ta na asi ilaila bekiraġi-foforirini dagarari. ⁵ Au na tu moġesina tarimana ġereġana moġo bavaġa-veiaviani. A au tauġegu tu asi bavekokorokuni, au tu ġegu moiramoira gaburi moġeri baveiavi-iaġirini, (korana tu moġeri dairi ai tarima na asi ġevaġa-raġeguni). ⁶ Au navekokoroku barasi maki, au tu dia babo ġeri veiġa na bara iaġo, korana au tu gurūga moġoniri moġo bara kiraġiri bene. Senaġi au tu asi veġata aurani moġeri bana kiraġi-rosiri, korana asi ġegu ura moġeri dairi ai, au tarimarima na beġene tuġamaġi-varaġe varaġegu. A au aurani tu, kara aveiani maiġa, tarimarima na beġene ġitħiha vauro beġene riba-maoro, au tu tarima kamasigu.

⁷ Au tu Vereġauka na dagara iaru-korokorori evaġa-foforirito, benamo aġitarito e aseġaġirito, senaġi moġeri bakuri ai au tauġegu bavekiraġi-varaġe varaġeni garinai tu, Barau na midigu-midigu ta au tauġanigu ai etore-toġaiato. Moġa tu noġa gini masikona ta au viriġogu nuġanai etanuni. Mo gini masikona moġa tu iauka raka-vana ta. Ĝia tu Satani ġena vetuġunaġi eiaġo-vinini iaukana, au bene vaġa-midigu midigugu, benamo au asi bana vekiraġi-varaġe varaġe ġana au ġegu ai etanuni. ⁸ Vereġauka tu vaġa-toitoina veġata anoġiato, mai Satani ġena vetuġunaġi-iaġovini iaukana au ġeguna bene koki-vaġia ġana.

⁹ Senaġina Vereġauka na maiġesina ekiraguto, “Au ġegu namo e varevare-barana ġereġana moġo dagara baregona ġoi na oura-viniani, korana au ġegu seġuka tu moiramoira tarimana ġenana vauro efofori-korikorini.” Moġesina naima au na tu ġegu moiramoira gaburi moġeri moġo baveiavi-iaġirini, Keriso ġena seġuka au ġegu ai bene tanu ġana. ¹⁰ Moġesi naima Keriso bakunai ġegu ġauwei nuġanai amoiramoirani, o tarima na guruġa e veiġa rakavari ġegu ai ġeveirini, o avekwarraigini nai, o ġevaġa-midigu midiguguni nai, o ġegu dabara doko ġarori ai, au tu aiakuni averereni moġo, korana amoirani negari ai tu, kokore barego ved Aureana ma aġoitaġoni.

Paulo ġena ura sebona tu Korinto ekalesiana doġorona bene vaġa-kavaia

¹¹ Au tu tauġegu babo ai bavevaġa-iaġo, maiġesi aguruġani, senaġi mai dia au tauġegu nuġagu siga moġo maiġesi aveini, au ġomi na ġotuġu-naġināġiguni naima, babo ai avevaġa-iaġoni. Au tu ġomi na namogu boġoro kriġi, senaġi ġomi na au tu ġokure-toġaguni. Aba, au tu moġoni asi aragu, senaġi mani ġemi “apostolo iaru-korokorori” na au tu asi beġe vanaġiguni. ¹² Apostolo korikoriri vetoġari tu vevaġa-gwaġiġi ai, vetoġa boruri ai, nuġafarevaġi veiġari ai, ema seġuka veiġari boruri ai ġevaġa-foforirito ġomi ġoirami ai, be ġoġitarito maniġeri. ¹³ Ĝomi tu kamara veiġai au na ġomi asi atuġamaġikau-baregomini, eklesia doġorori kotari atuġamaġikau-baregorini kavana, ei? Asi veiġa tai. Asiġina. Au na ġomi tu moġoni, ġomi

ḡesi tatanuto-ḡoi, monai moḡo asi aurato-ḡoi, au uragu ai boḡono vekwaraḡi. Benamo moḡa moḡo. Ma bema mai veiḡa maiḡa ḡomi na ḡogitaianī asi namo nai tu, benamo anoḡimini, ḡegu mai veirakava boḡono tuḡamaḡi-fitoḡaia.

14 Au toma tu bavei-kavi, naiaḡosi atoni. Mai ma baiaḡosini maiḡa tu ḡomi rakaḡitāmi avaḡatitoiāni maiḡa. Mai ma baiaḡosini mainai maki, asi ma bavaḡa-vekwaragimini, korana au tu dia ḡomi ġemi farefare e moni urari na baiaḡosini, asīgina, au tu ḡomi moḡo urami na baiaḡosini. Au na ḡomi maīgesina aveimini tauna korikori tu maiḡa, dia natu na tama sina ġeri farefare e moni etore-ḡerevāḡirini. Asīgina. Tama sina na naturi ġeri farefare e moni ġetore-ḡerevāḡirini.
15 Moḡesina naima au baiaḡosini nai, ma iakugu ḡesi, kara ḡegu ai maīgeri mabarari ḡomi bavini-minī, ema au maki nuḡagu mabarana ḡesi bavinimini, ḡomi bana vaḡa-kavami ḡana. Bema au na ḡomi tu auravini-baregomini, karase nai ḡomi na au tu asi ḡouravini-baregoguni?

16 Kotari na maki ḡevaḡa-moḡoniguni, au ḡomi tu asi avaḡa-vekwariḡimoto-ḡoi, senaḡi maiḡesi ma ġekiraguni. Au tu iaunega rakavarakava, be au na ḡomi ġemi ai moni tu ḡofaḡofa dabarari tari na aḡabirito-ḡoi ġetoni. **17** Be mo tarima tari ḡomi ġemi ai atuḡu-iaḡosirito, moḡeri tu akirarito, ḡomi ġemi ai au ḡegu moni maki beḡene gogo atato ba?
18 Au na Tito anoḡiato, ḡomi beneasi raka-ḡitāmi atato nai tu, ḡita tarikakara ta maki atuḡuato, be Tito ekavaiato, ḡeiaḡosito. Ma Tito eiaḡosito nai tu, ḡomi ġemi moni easi ḡofaḡofa-iaḡirito, ei? Tito

ema au tu iauka sebona nuğanai moğō ġaġauveini,
ema dabara sebona na moğō ġaraka-iaġoni.

19 Ba ġomi vanaġivanāġi ġotuġa-maġini, ġai tu bakuma ġabiġauri guruġari ġomi ġemi ai ġakiraġini ġotoni, ei? Moġoni, ġai tu Keriso nuğanai ema ġai kara ġakiragħirini tu Barau goiranai ġagħuruġani. Au na aura-vinimini tarimami, ġoseġaġi, ġai na mai kara ġaveirini dagħarari mabarari maīgeri tu ġomi boġono kokore uranai ġaveirini. **20** Au tu agarini, korana au basi-raġasini nai, ġomi tu dia au na aura-vinirini veiġari ġożei-tanurini basi-ġoitaġomini, benamo ġomi na ġoura-viniani veiġana au ġegu ai asi boġo doġariani garina. Au agarini, ġomi tu roġo ġovevāneni, ġomamani, ġovebaru-vini rakavarrakavani, ġomata-ġaniġanini, karomi guruġa asi namori ġovinirini, ġoverori-toreni, ġoveiavini, nuğami e ġemi tuġamaġi dia gabu sebonai, senaġi irauirau. **21** Ma au agarini, au basi-votuni nai tu, au ġegu Barau na au bevaġa-maiakagħuni ġomi ġoirami ai, benamo matagu gorari beġe riġoni, korana ġeveli-rakavato tarimari tu asi ġevetuġamagi-kureto veiġa rakavari ġerina, kima maġurina na ema mata-boraġa veiġari na. Maīgeri veiġa ġerina ġia ġevemiro-fatafatani.

13

Vekira-toreġau magona

1 Mai tu vaġa-toitoina au ġomi ġemi ai mai aiaġosini. Ma Buka Veāġai ekirani kavana, “Tarima ruarua o toitoi na beġe vaġa-moġonirini

guruğari tu moğoni korikori.” ² Au vağaruaruana ġomi asi-raka-ğitamito nai tu, ġeveirakavani tarimari e tarima kotari maki au na akira-toreğaurito, au na kara baveiani au baiağosini nai. Ma maitoma tu au manağai roğο mai-ğegu nuğanai, ma avağɑ-guruğamito kavana ma akira-toreğaurini. Bema au ma baiağosi-ğenogoini nai, deikara roğο rakava veiğari eveitanuni tarimana tu, gwaina asi basi-ğabiani, ġena vei-rakava voina metona bavinianı. ³ Korana ġomi ġemi ura tu boğono vağɑ-moğonia veğata, Keriso tu moğoni au ġeguna eguruganı ba asiğina. Goseğagi, Keriso ġomi ġemi ai tu asi emoirani, asiği. Ğia kara ġomi fakami ai neveia betoni seğukana tu barego lelevağı. ⁴ Aba, Keriso, mo tu tauğanina ġena moiramoira lorinai, satrauro tuğunai ġeikoko-kauato, benamo emaseto, senağı ġia initoma tu Barau ġena seğukai emağuri-tanuni. Iesu Keriso nuğanai ġai maki tauğanı ai tu moiramoira Iesu kavana, senağı Barau ġena seğukai ġamaguri-tanuni Keriso ġesi. Ema ġomi ġemi ai ġai na kara bağɑ veiani tu mai Barau ġena seğukai.

⁵ Ğomi tauğemi nuğami ema ġemi mağuri boğono ragağı-ginikauri, ġomi tu moğoni ġoveğabidadamani ba asiğina. Ğomi tauğemi ġemi mağuri na ema ġemi veiğɑ na boğono vevağafofori korikori! Ba ġomi tauğemi tu asi ġoribamaoroni, Keriso Iesu tu ġomi nuğami ai etanuni ba? Bema moğoni tauğemi ġovetovo-nağini, benamo ġoribani, Keriso tu dia ġomi nuğami ai, monai vauro ġomi tu moğoni asi ġoveğabi-

dadama-korikorini. ⁶ Au mōgoni aribani, ġomi tauğemi na ġai boğo riba-maoromani, ġai tu mogoni Keriso vetugunaġina ġai aġo-vinini, a dia Barau na asi evaġa-mōgonimato tarimama. ⁷ Ma ġai ġema ġauġau ai Barau ġanoġiani, ġakirani, ġomi bene vaġa-kavami, be veiġa rakavana ta asi boġono veia. Ĝai tu dia ġaġuriġurini, ġakirani, tarimarima na ġai vetovo-naġi ai ġakokoreto, mōga beġene ġitħiha ġatoni. Asiġina. Au ġegu ura ġomi tu vei-iobukaiobuka tarimami ai boġono iaġo. A tarima-rima beġe kirani, ġai tu ġaketoto beġe toni, mōga ġai na tu asi ġatūġa-maġiani. ⁸ Korana tu ġai na guruġa mōgonina kouġauna veiġana ta tu asi ilaila baġa veian, a ġai na tu guruġa mōgonina mōgo baġa vaġa-foforiani. ⁹ Ĝai ġamoirani nuġanai, ġomi ġokokoreni tu, ġai ġema iaku ebaregoni. Ema ġai ġema ġauġau baregona ġaveiani tu, ġomi boġono kokore-korikori ġemi veġabidadamai. ¹⁰ Mōgesina naima mai fefai maigerei guruġa atore-vinimini, au mainai roġo maiġegu nuġanai. Korana au asi aurani, au banasi-raġasi nai tu, ġomi bana vaġa-guruġa gwaġiġimi. Korana Vereġauka na au mai maoro baregona eviniguto tu, ġomi ġemi veġabidadama bana vaġa-kokoreri, a dia bana vaġa-rakavari ġana.

Veġabituġu dokona

¹¹ Tarikakagu, ġegu guruġa magona tu maiġa, boġono gena. Tuġamaġi barana ġo irami ai boġono torea tu, boġono namo-vedaurea, ġegu guruġa mabarari boġono korana-iaġiri. Nuġami beġene gwaġiġi, mabarabarami tuġamaġi sebona mōgo

bōono āabia, maino ai bōono tanu, ema veuravini e maino Barauna āomi sevisevimi ai bene tanu.

¹² Karomi tata veterikaka verauna na bōono vāga-namori.

¹³ Veāga o ekalesia tarimari mabarari na āeri vevāga-namo āemi ai āetūgu-iāgosiani.

¹⁴ Verēgauka Iesu Keriso āena namo e varevarebara ema Barau āena veuravini ema Iauka Veāga āena vekako namona, āomi mabara-barami iatami ai bene tanu.

GINITAĞO VARIĞUNA
The New Testament in the Sinaugoro Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sinaugoro long Niugini

Copyright © 1995 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Sinaugoro

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 22 Nov 2019

a998e4ce-f2f7-5577-968e-5d2feef358f1